

EK:n visio Suomelle 2035

UUDISTUMALLA KASVUA SUOMEEN.

SUOMI VUONNA 2035

Kasvun, uusien palveluiden ja teknologian kärkimaa

UUSI KESTÄVÄ
JA PALVELU-
VETOINEN KASVU

TALOUDEN
UUSI SOPIMUS

HYVINTOIMINTA-
YHTEISKUNTA

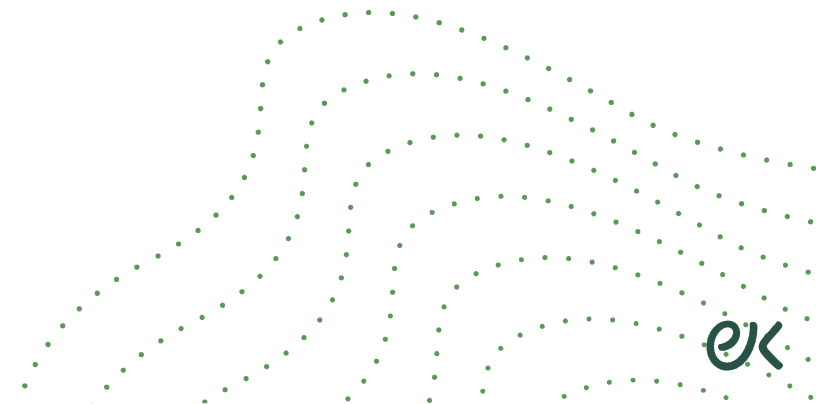
OSAAMISHARPPAUS

POHJOINEN OHJAA
EUROOPPAA

OK

Suomi vuonna 2035

Kasvun, uusien palveluiden
ja teknologian kärkimaa

Toimitusjohtajan saatesanat

Suomi ei odota tulevaisuutta – suomalaiset tekevät sen itse.

Mihin rakentuu Suomen tuleva menestys? Miten huolehdimme hyvin toimivan yhteiskunnan palveluista? Miten kannustamme yrityksiä yhä vahvempaan uudistumiseen ja kasvuun? Riittääkö kaikille töitä?

EK haluaa olla rakentamassa tulevaisuuden menestyvää Suomea, jossa yritykset ja kansalaisyhteiskunta vetävät yhtä köyttä. Suomen ja suomalaisten kilpailijat ovat rajojemme ulkopuolella.

EK:n visio Suomelle 2035 on meidän keskustelunavauksemme uudistuvan ja paremman Suomen puolesta, jossa digitaalinen murros ja tekoäly toivat mukanaan uusien palveluiden siivittämänä neljännen teollisen vallankumouksen. Niiden läpikotaisin muuttamassa maailmassa vuonna 2035 Suomi on tämän murroksen soveltamisessa eturivissä.

Nyt pitää tarttua rohkeasti uusiin mahdollisuuksiin.

Jyri Häkämies,
Toimitusjohtaja

SUOMI VUONNA 2035

Uusi kestävä ja palveluvetoinen kasvu

Uusi kestävä ja palveluvetoinen kasvu

Vuonna 2035 Suomi on rakentanut kilpailukykynsä kestäväen kasvun varaan. Puhdas energia, uudistunut teollisuus, kiertotalous ja monipuolistunut palvelusektori ovat vahvistaneet vientiä ja tehneet Suomesta kestäväen kasvun edelläkävijän.

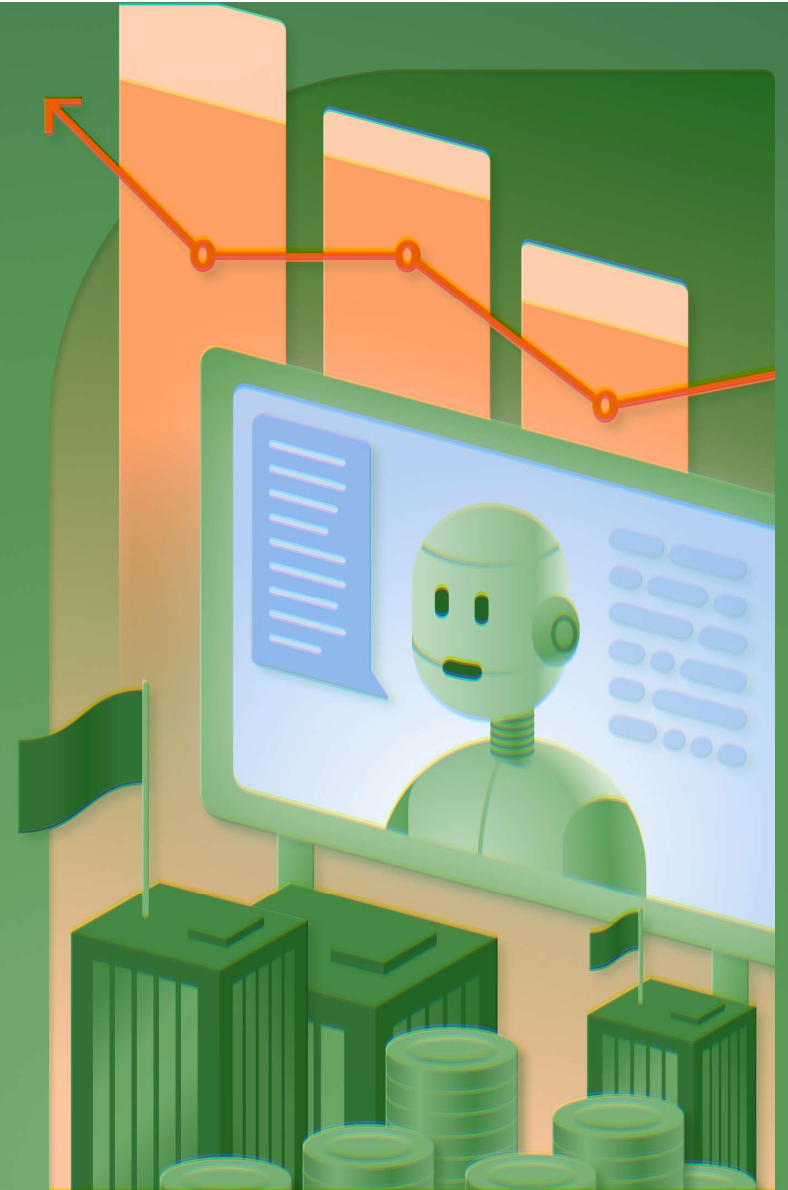
Suomi on osoittanut, että kestävä kasvu on menestyksen perusta. Kun monet maat jatkoivat fossiilitaloutta ja höllensivät ilmasto- ja ympäristötoimia, Suomi valitsi kestäväen talouden ja kiertotalouden tien, joka kantaa nyt hedelmää. Halpa ja toimitusvarma puhdas energia on luonut perustan fossiilittomalle taloudelle. Samalla on syntynyt uusia kilpailukykyisiä edelläkävijämarkkinoita ja arvoketjuja, jotka hyödyntävät kiertotaloutta.

Aineeton arvonluonti, brändiliiketoiminta ja palveluinnovaatiot ovat vahvistaneet elinkeinoelämää ja parantaneet tuottavuutta. Suomen palvelu- ja tavaravienti on noussut pohjoismaiselle tasolle.

Puhdas luonto on maailmalla arvokkaampi kuin koskaan, ja siitä huolehditaan systemaattisesti esimerkiksi luonnonarvomarkkinoiden avulla. Tämä on tehnyt Suomesta matkailun ja vihreiden innovaatioiden edelläkävijän.

SUOMI VUONNA 2035

Talouden uusi sopimus

Talouden uusi sopimus

Vuonna 2035 Suomen talous nojaa kasvuun, kannustavuuteen ja tehokkaaseen hallintoon. Uudistunut talouspolitiikka, verotus ja yrittäjyyden vahva rooli ovat vahvistaneet julkista taloutta ja investointeja.

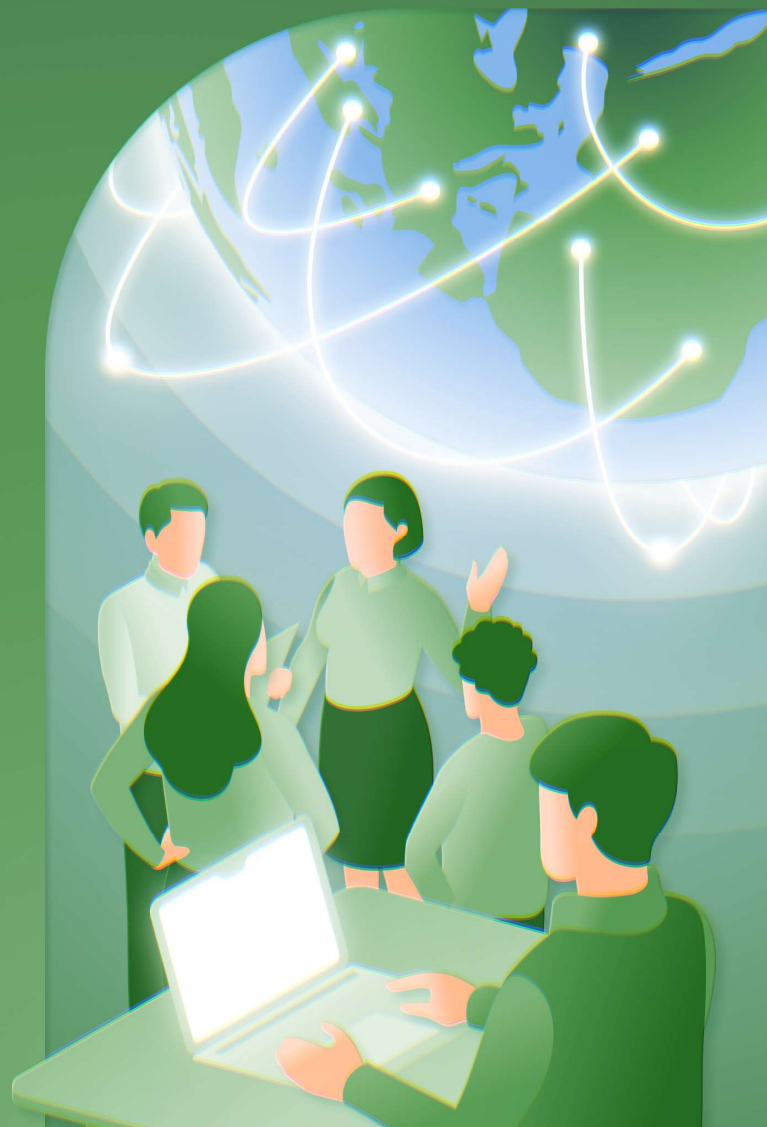
Suomi on moderni länsimaa, jossa velkataakka on kääntynyt laskuun talouskasvun ja talouspolitiikan jarrumekanismien ansiosta. Tekoälyn käyttöönotto on mahdollistanut sääntelyn ja julkisen hallinnon rakenteiden – valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien – merkittävän keventämisen, mikä on parantanut julkisen talouden tasapainoa. Vanhanaikainen hallintokulttuuri on jäänyt historiaan, ja julkisen sektorin palveluita ja tehtäviä on avattu kansalaisten ja markkinoiden ratkaistavaksi.

Yrittäjyyden edistäminen on yhteinen asia, ja yritysten sekä kansalaisten ymmärretään vetävän yhtä köyttä. Talouspolitiikan keskeinen mittari ei ole enää tulonjaon tasaisuus vaan vahvemman kasvun synnyttäminen, jonka kautta syntyy yhteistä hyvää ja hyvinvointia koko kansantalouteen. Verotuksen lähtökohtia on uudistettu siten, että reiluus yksilön näkökulmasta ja kannustavuus täydentävät progressiota.

Monipuolistuneet pääomamarkkinat houkuttelevat ulkomaisia investointeja ja pitävät kotimaista pääomaa Suomessa. Startupit ja vakiintuneet yritykset tekevät tiivistä yhteistyötä, ja pessimismin tilalle on noussut dynaaminen ja mahdollisuuksia korostava talousajattelu.

SUOMI VUONNA 2035

Hyvintoiminta- yhteiskunta

Hyvintoimintayhteiskunta

Vuonna 2035 suomalaisilla on enemmän vapautta ja vastuuta. Joustava työelämä, aktiivinen kansalaisuus ja digitaaliset palvelut tukevat hyvin toimivaa, yhteisöllistä ja kestävää yhteiskuntaa.

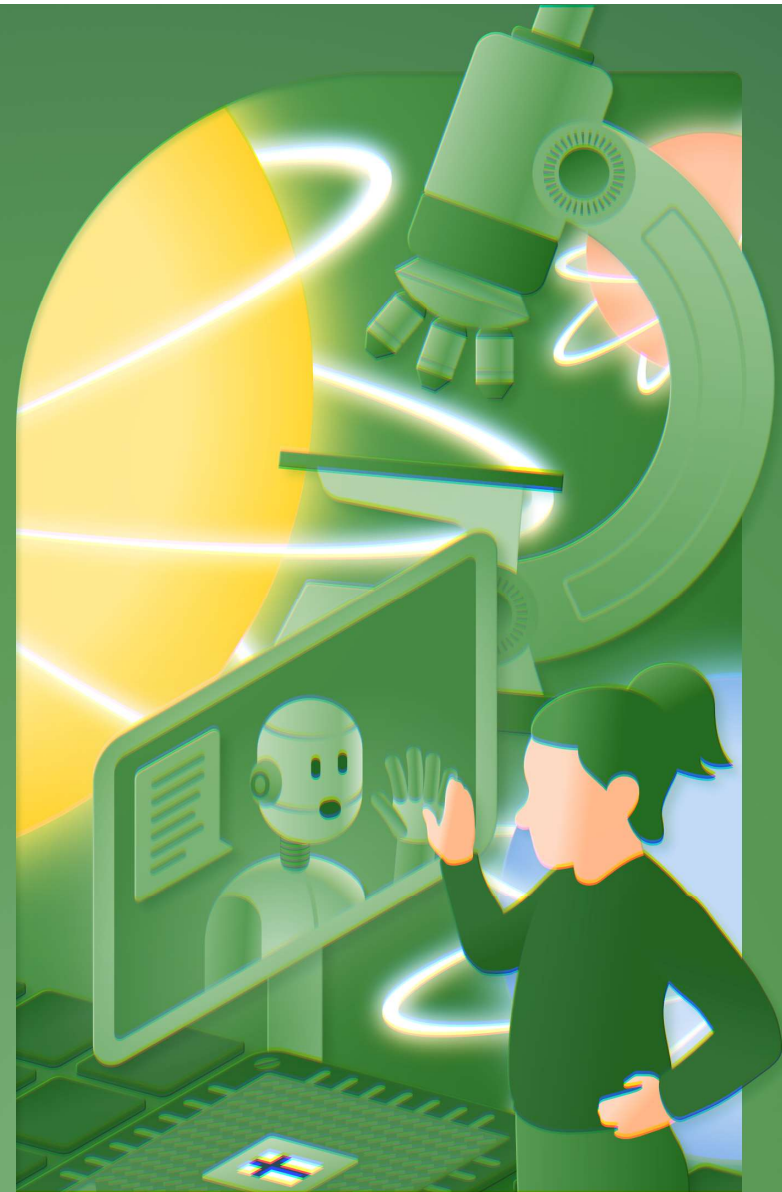
Suomalaisilla on enemmän valtaa omaan elämäänsä, mutta myös enemmän vastuuta. Työelämä on joustava ja monimuotoinen: palkkatyö, yrittäjyys ja sijoittaminen limittyvät, ja useat tulovirrat ovat tavanomaisia. Arkea helpottavien palveluiden käyttö on lisääntynyt ja siihen kannustetaan.

Hyvinvointiyhteiskunnasta on kehittynyt hyvintoimintayhteiskunta, joka perustuu ylisukupolviseen vastuuseen. Sosiaaliturvassa korostuu sen vakuutusluonne palveluautomaatin sijaan. Ihmisten omia ratkaisuja painottavat tilimallit ovat korvanneet passivoivat ja jäykät tukijärjestelmät, ja vastuullisesta toiminnasta koituva hyöty jää yksilölle.

Lähiyhteisöt ovat aktiivisia ja ottavat enemmän vastuuta omasta ympäristöstään, valtion toimiessa viimesijaisena turvaverkkona. Palvelut ovat digitaalisesti saavutettavissa, ja ihmisten harkintaa tarvitaan vain vaativissa tilanteissa. Tämä tehokkuusloikka on mahdollistanut julkisen sektorin keventymisen.

SUOMI VUONNA 2035

Osaamis- harppaus

Osaamisharppaus

Vuonna 2035 osaaminen on Suomen tärkein kilpailuetu. Tekoälyyn kytkeytyvä koulutusjärjestelmä, vahvat TKI-panostukset ja osaajapolitiikka pitävät Suomen globaalin kehityksen kärjessä.

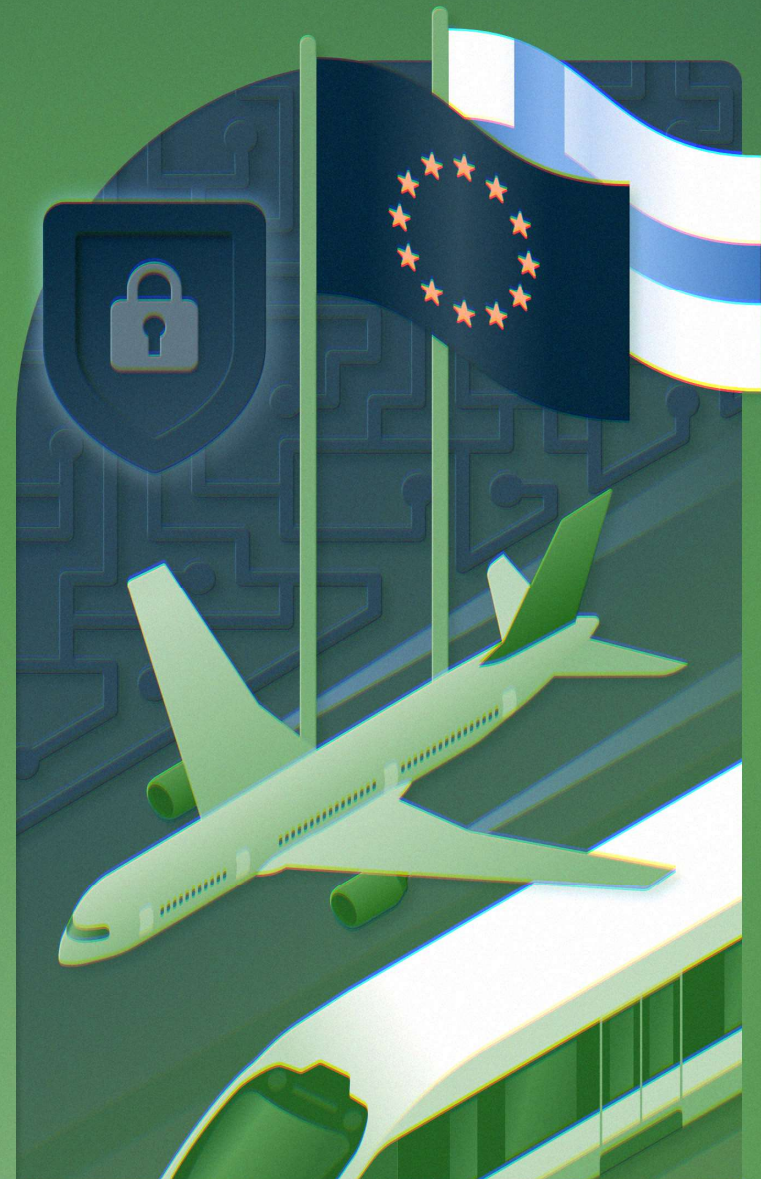
Tekoäly hoitaa rutiinitehtävät ja vapauttaa ihmistyötä uusiin tehtäviin. Ihminen ja tekoäly toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa, jossa päätösvalta säilyy ihmisellä. Tämä edellyttää uudenlaista osaamista, joka on taattu kaikille kansalaisille. Vuoden 2035 koulutusjärjestelmässä kokeilukulttuuri on arkea: tosielämän ongelmia ratkotaan ja epäonnistumisista opitaan.

Tekoälyosaaminen on keskeinen kansalaistaito. Ihmisiä opetetaan kriittiseen ajatteluun ja tunnistamaan tilanteita, joissa tekoälyn rajat tulevat vastaan. Tutkimukseen, kehitykseen, innovaatioihin ja kaupallistamiseen käytetään 4,5 prosenttia BKT:sta, mikä pitää Suomen mukana globaalissa kilpajuoksussa.

Kvanttitekniologia ja räätälöidyt sirut ovat Suomen teknologisia vahvuuksia, ja laskentakapasiteettia on riittävästi tutkimuksen ja yritysten tarpeisiin. Korkeakouluja kehitetään erikoistumisen ja työnjaon kautta. Työhön johtavan maahanmuuton kasvu ja Suomen houkuttelevuus takaavat osaajien virran vastaamaan väestön ikääntymisen haasteisiin.

SUOMI VUONNA 2035

Pohjoinen ohjaa Eurooppaa

Pohjoinen ohjaa Eurooppaa

Vuonna 2035 Suomi on Euroopan pohjoinen solmukohta. Logistiikka, turvallisuus, digitaaliset verkot ja länsimaiset arvot tekevät Suomesta EU:n ja puolustusteollisuuden edelläkävijän.

Suomi on Aasian, Yhdysvaltojen ja Euroopan logistiikan solmukohta, jossa tavara, energia ja tieto liikkuvat saumattomasti. EU:n digitaalisilla sisämarkkinoilla tekoälyä hyödynnetään yli rajojen, ja sisämarkkinoiden esteiden purkautuminen on lisännyt kilpailua koko EU:n alueella. Pohjoismaiset arvot, demokratia ja länsimaisuus ohjaavat Euroopan kehitystä.

Yhtenäisempi Eurooppa suojaa yhdessä Naton kanssa Suomea ulkoisilta uhilta. Suomi on henkisesti eurooppalaisempi ja länsimaisempi kuin koskaan. Ukraina on EU:n jäsen ja tärkeä liittolainen. Suhde Venäjään on edelleen haastava. Uudet teknologiset ratkaisut ovat nostaneet Suomen puolustusteollisuuden eurooppalaiseen kärkeen, ja Nato-yhteistyö on vahvistanut vientimahdollisuuksia.

Suomen mineraalivarannot hyödynnetään kotimaisissa arvoketjuissa. Suomi on kasvanut rajaseudusta Euroopan Piilaaksoksi, jossa digi-, liikenne- ja energiaverkot tukevat alueellisia hubeja. Helsinki, Tukholma ja Tallinna muodostavat megakaupungin nopeine raideyhteyksineen. Sähköistyvä lentoliikenne mahdollistaa päästöttömän matkailun ja tekee Suomesta matkailun eurooppalaisen kärkimaan.

Päämääränä hyvä
elämä

Päämääränä hyvä elämä

Suomalainen yhteiskunta joutui 2020-luvun velkakriisin myötä arvioimaan uudelleen sosiaalisen toiminnan perusarvoja. Vahva valtiouско oli ajanut Suomen liikkumattomuuteen: rohkeat ideat ja investoinnit hiipuivat, ihmiset kiistelivät etuuksista ja talouskasvua odotettiin kuin ihmettä.

Kriisistä nousseen uuden talousajattelun ytimeen nousivat ihmisten omat valinnat ja hallinnon avaaminen. Taloudellinen vapaus ei merkinnyt yksilön ja yhteiskunnan irtikytchentää, vaan uutta liittoa – ymmärrystä siitä, että vahva yhteiskunta rakentuu luottamuksesta. Yritykset taas syntyvät halusta ratkaista ongelmia.

Hallinnonuudistukset avasivat valinnanmahdollisuuksia, palauttivat uskoa vaikuttamiseen ja toivat julkishallinnon ongelmia myös markkinoiden ratkaistaviksi. Kansalaisdataa alettiin hyödyntää järjestelmällisesti ja hallinnosta tehtiin sujuva käyttöliittymä.

Arvokeskustelun keskiöön nousi ajatus hyve-etiikasta. Hyvän elämän tavoitteena ei enää ollut hetkellinen onnellisuus vaan koko elämänkaaren mittainen onnistuminen. Tavoitteena ei ollut työuran jälkeinen joutilaisuus vaan ihmisten oman potentiaalin vapaa toteuttaminen. Astuimme vähitellen ulos varovaisuudella perustellusta keskinkertaisuudesta ja siirryimme rakentamaan, luomaan ja omistamaan.

Emme enää odota lupaa tulevaisuudelta, me muotoilemme sen itse.